

*Наливайко Л. Р.,
к.ю.н., доцент, викладач кафедри конституційного
та адміністративного права,*

*Погосян М. А.
юридичний факультет, II курс,
Запорізький державний університет*

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Життя кожної людини вважається найбільш пріоритетним благом. Відповідно до цього серед природних та незвідємних прав людини перше місце займає право на життя, з якого логічно виводяться всі інші права особистості. Конституційне право на життя проголошено Основним Законом України в ст. 27: "Кожна людина має незвідємне право на життя" та гарантується заборонам позбавлення життя [1, 37].

На сьогоднішній день актуальним є питання про початок та кінець життя, а також взагалі право кожної людини на життя.

Вважається, що життя особи починається з того моменту, коли у лоні матері з'являється ембріон, це вже жива істота, яка потребує тільки розвитку. В наші дні існує проблема (важливе питання), яка повинна розглядатися зі сторони законодавця - це закріплення у законодавчому порядку норм, згідно з якими людський зародок вважається життєздатною дитиною, а також встановити обов'язок медичних працівників боротися за життєздатність людського плоду в лоні матері, що загинула чи раптово померла. По суті, можна сказати, що відсутня правова регламентація медико-біологічних експериментів на зародках людини.

Право на життя виступає і як обмежувач смертної кари. В даний час в Україні смертна кара як кримінальна міра покарання скасована. Це відбулося у зв'язку з її вступом у Ряду Європи.

Отже, проблема припустимості чи неприпустимості позбавлення життя повинна розглядатися, перш за все, в колі категорій юридичних, а не політичних, утилітарних, і звичайно ж, не економічних. Лише після того, як фундаментальна цінність людського життя стане юридичною аксіомою для суспільства, воно оформиться до ступеня швидко, в конкретну правову форму.

На сучасному етапі для вирішення проблеми права на життя не обійде реформування медичної системи.

Стан нашої медицини порушує фундаментальне конституційне право - право на життя. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ, Женева) Україна за показниками середньої тривалості життя

чоловіків - на 130 місці, жінок - на 109 місці, що характерно для слабозрозвинених країн [2, 6].

За даними цієї ж організації наша держава за рівнем надання медичної допомоги перебуває на 79 місці серед 191 країни [3, 6]. Тобто в Україні медична допомога надається яне на найвищому рівні, а це значить, що існуюча система охорони здоров'я є справим порушенням права на життя.

Звичайно, всі добре розуміють, що медичною нежувуть на кожному кроці. Але ані громадяни України, ані правозахисники не мають достатніх відомостей про існуючі в світі системи страхової медицини. Безумовно, така недостатня інформованість заважає суспільству зрозуміти, як будувати систему страхової медицини в Україні. З цього випливає, що зміняти систему охорони здоров'я дуже важко. Бо всі нововведення будуть сприйняті я громадянами з підозрою. І все ж, коли буде провадитись догшто очікувана реформа в медицині, яку чекає український народ? І скільки ще людей будуть страждати від того, що їхнє право на життя порушується?

Якщо і надалі не буде цієї реформи, то не буде ніякого сумніву, що рівень народжуваності зразу почне зменшуватися набагато більше, ніж зараз, а також збільшуватиметься рівень смертності.

Таким чином, розглядаючи юридичний зміст права на життя, необхідно зазначити, що на сьогодні в Україні належним чином не забезпечується конституційна реалізація права людини на життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Домбровська О. Зміст конституційного права на життя людини та громадянина // Право України. - 2002. - № 5. - С. 37.
2. Сухорукова І. Право на життя // Права людини. - 2001. - № 19. - С. 6.
3. Степаненко О. Право на життя // Права людини. - 2001. - № 8. - С. 6.